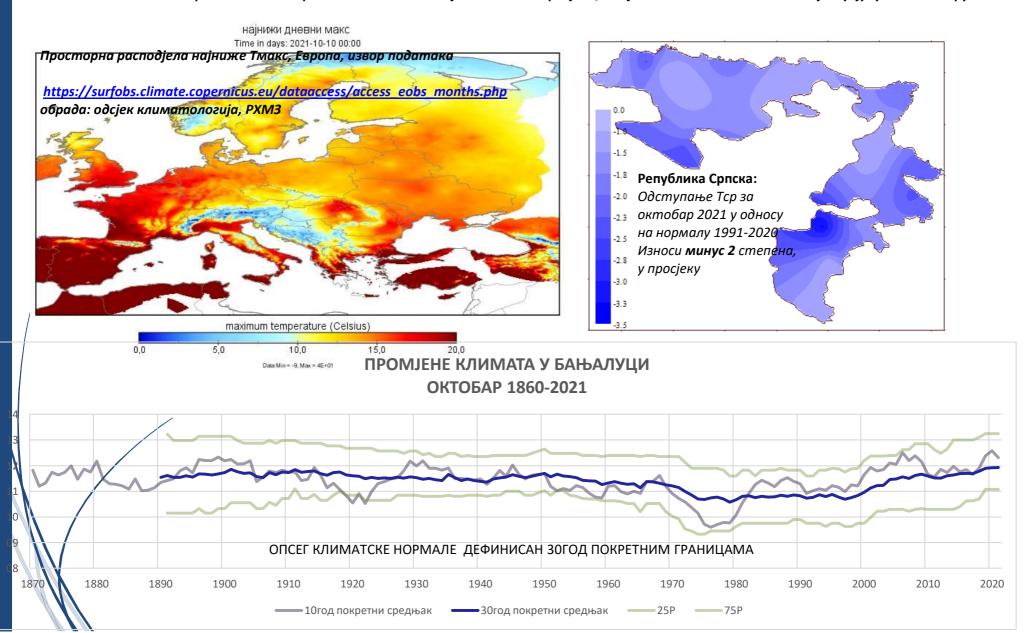
РЕПУБЛИКА СРПСКА ОКТОБРА 2021

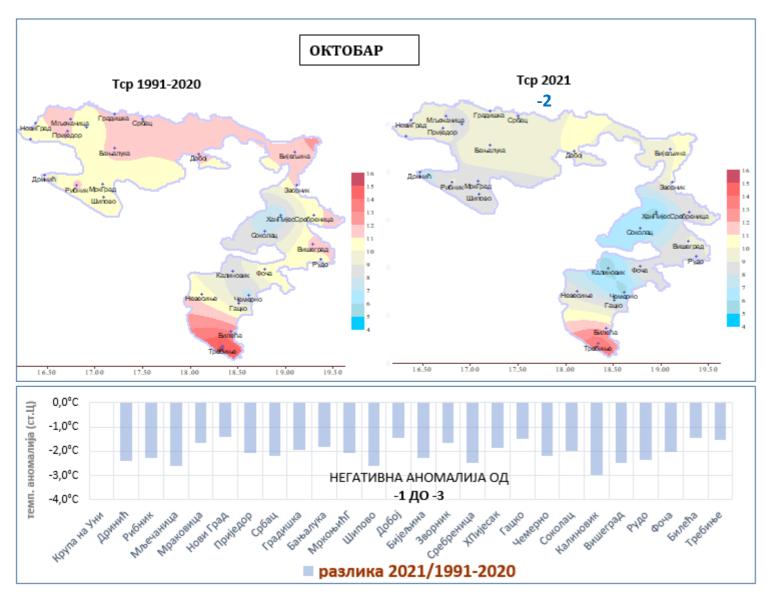
Октобар 2021 је био трећи најхладнији октобар у посљедњих 30 година, мјесец с највећом негативном аномалијом у овој години, и класификацијом <u>изузетно</u> <u>испод нормале</u>; хладније је било само 1997 и 2010.

Према падавинама просјечни тип времена у Српској за овај мјесец је **мало изнад нормале (0.57P, SPI 0.25); много до изузетно изнад на сјеверу. На сјеверозападу 4-6 дана са падавинама изнад 20мм по дану, од којих су 1-2 изнад 30мм. Максимална дневна количина падавина 48.4мм Рибник**

Од марта до септембра количина падавина је била испод просјека, с највећом негативном аномалијом у јуну и септембру.

Средња октобарска темепаратура ваздуха за деценију 1891-1900 се разликује од деценије 2010-2020 за само 0.09ст. Ц на временској дистанци од 110 година, што указује да се клима није значајно промјенила по питању топлих, али јесте по питању хладних екстрема: 1969-1978 најхладнији десетогод. период у оквиру покретне 30 годишње климатске нормале, која и сама има значајну девијацију у односу на 100 годишњи просјек.

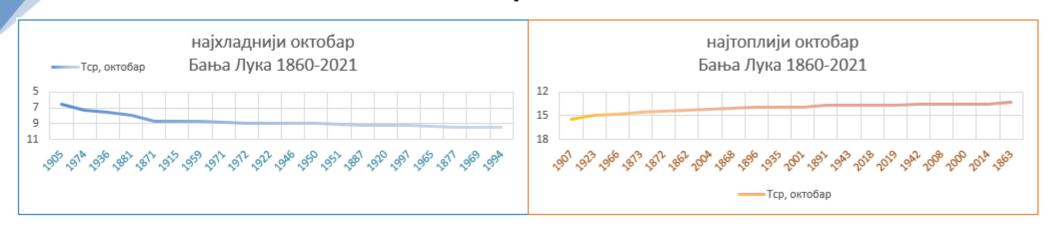

Тср за октобар кретала се од 5.5° С на планинама до 13.8° С на југу, око 10 степени на сјеверу; октобарски просјек за Српску $1991\text{-}2020\text{: }11.1^{\circ}$ С; Опсег посљедње тридесетогодишње нормале је од 10.9° С до 11.5° С.

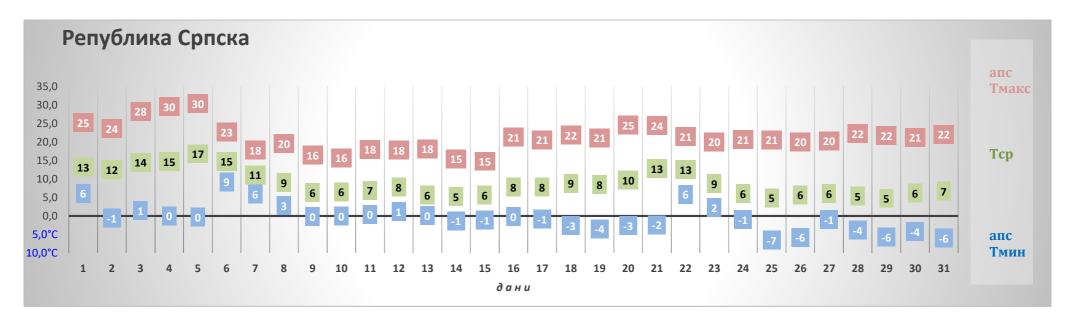
Максимална дневна температура ваздуха од 0°С Чемерно до 30,3°С Добој. Број летњих дана од 1 на југу до 3 на сјеверу, што је веома неуобичајено. Највећи број летњих дана, од 1961 надаље, у сјеверним крајевима је био је 2019г (Бањалука 16 дана а у јужним 2001 (Требиње 16).

Тмин: Најтоплија ноћ/јутро, са 15.4°С измјерена у Добоју 6. дана мјесеца а најхладнија у Сокоцу, 25 октобра, у износу - 6.6°С; мразних дана до 14, Соколац.

Бања Лука, растући/опадајући историјски низ Тср октобар 1861-2021

дневне термичке прилике окт - 2021

Према параметру Тср за простор Српске, најхладнији дан у Српској био је 29. а најтоплији 5. дан мјесеца октобра, што се види из горњег графика дневног хода.

Табела 1: средња температура ваздуха (Тср, највиша и најниша дневна Тср са датумима...) за мрежу станица РХМЗ

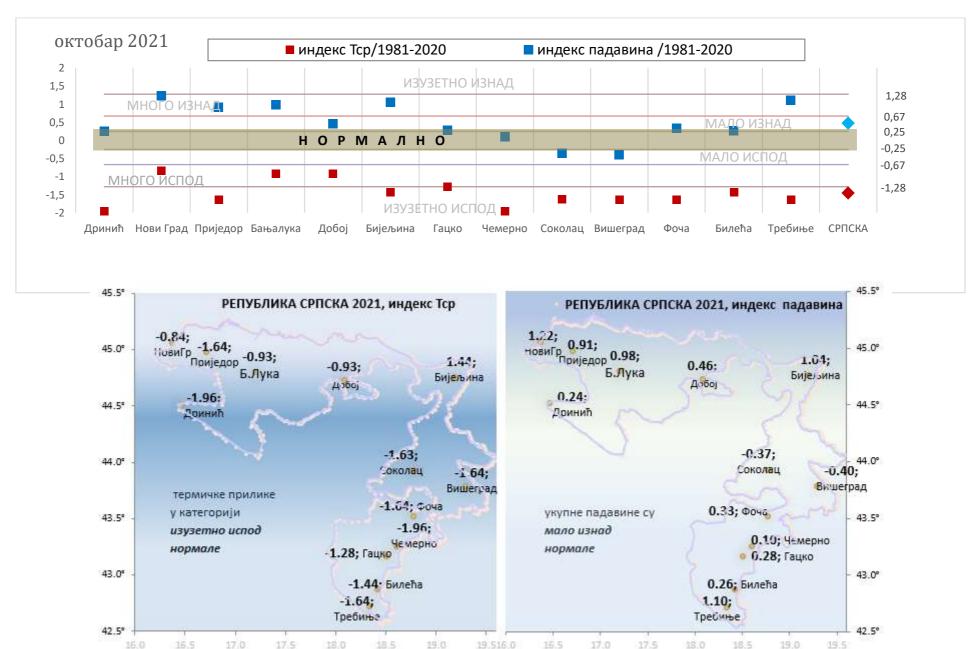
Tcp tmean	Тср	Тср-макс	датум макс	Тср мини	датум мин	± (Тсрмин- Тсрмакс)		перцентил Р Percentile		разлика од вишег.про.	T>=15	T>=20
(TG)	Tmean	max	date of max	mini	date of min	anomaly				anomaly2	T15	T20
Бања Лука	10.0	21.4	05.10.2021	4.7	25.10.2021	16.7	0.20	хладно	11.4	-1.4	5	1
Добој	10.3	20.3	05.10.2021	5.8	29.10.2021	14.5	0.23	хладно	11.4	-1.1	5	1
Бијељина	9.9	19.1	05.10.2021	5.1	29.10.2021	14.0	0.11	хладно	11.8	-1.9	4	0
Соколац	6.1	13.9	05.10.2021	2.1	09.10.2021	11.8	0.17	хладно	7.7	-1.6	0	0
Чемерно	5.5	12.2	04.10.2021	-0.4	15.10.2021	12.6	0.08	врло хладно	7.5	-2.0	0	0
Гацко	7.8	13.6	18.10.2021	3.5	14.10.2021	10.1	0.14	хладно	9.1	-1.3	0	0
Требиње	13.8	18.3	01.10.2021	10.1	14.10.2021	8.2	0.14	хладно	15.1	-1.3	9	0
Калиновик	5.6	13.5	05.10.2021	0.9	14.10.2021	12.6	0.01	екстр. хладно	8.8	-3.2	0	0
МркГрад.	8.4	16.7	05.10.2021	3.4	25.10.2021	13.3	0.14	хладно	10.2	-1.8	1	0
Приједор	9.5	19.2	05.10.2021	3.8	30.10.2021	15.4	0.12	хладно	11.4	-1.9	4	0
НовиГр.	9.8	19.2	05.10.2021	4.9	29.10.2021	14.3	0.30	нормално (мало испод)	10.8	-1.0	5	0
Градишка	10.1	20.5	05.10.2021	3.4	29.10.2021	17.1	0.15	хладно	11.7	-1.6	4	1
Билећа	11.6	16.8	06.10.2021	7.9	29.10.2021	8.9	0.12	хладно	12.9	-1.3	4	0
Рибник	9.1	19.9	05.10.2021	3.0	29.10.2021	16.9	0.08	врло хладно	11.2	-2.1	4	0
Србац	9.0	18.8	05.10.2021	2.2	30.10.2021	16.6	0.08	врло хладно	11.0	-2.0	4	0
ХПијесак	5.7	14.8	05.10.2021	0.2	15.10.2021	14.6	0.21	хладно	7.1	-1.4	0	0
Вишеград	9.2	16.5	06.10.2021	3.8	29.10.2021	12.7	0.06	врло хладно	11.4	-2.2	1	0
Сребреница	8.3	16.4	05.10.2021	4.6	14.10.2021	11.8	0.08	врло хладно	10.5	-2.2	1	0
Дринић	6.9	15.4	05.10.2021	1.2	11.10.2021	14.2	0.09	врло хладно	9.0	-2.1	2	0
Рудо	8.7	15.5	06.10.2021	3.2	29.10.2021	12.3	0.10	хладно	10.7	-2.0	1	0
Фоча	9.0	15.0	06.10.2021	4.1	31.10.2021	10.9	0.11	хладно	10.8	-1.8	1	0
Зворник	8.5	19.3	05.10.2021	6.0	26.10.2021	13.3	0.21	хладно	11.3	-2.8	4	0
Мљечаница	10.1	19.9	03.10.2021	1.2	20.10.2021	18.7	0.06	врло хладно	11.2	-1.1	4	0
Шипово	8.9	17.8	05.10.2021	2.3	11.10.2021	15.5	0.07	врло хладно	10.3	-1.4	4	0

Тср, осредњено за простор Српске 1950-2021

Најхладнијих	7.1	7.4	8.3	8.6	8.7	9.0	9.2	9.2	9.2	9.2	9.3	9.5
12год, РС	1974	1972	1997	1971	1959	2010	2021	1970	1991	1951	1973	2003
Најтоплијих	14.0	13.1	13.0	12.7	12.7	12.6	12.5	12.5	12.4	12.3	12.2	12.1
12год, РС	1966	2004	2001	2018	1960	1993	2000	1953	2019	2013	2006	1967

Према историјском периоду од 1950 најтоплије године су 1966, 2004, 2001, 2018...; најсвјежије године су 1974,1972,1971,1997,1971... октобарска температура ваздуха испод просјека за 2°С, седми најхладнији октобар од 1950. године

СТАНДАРДИЗОВАНИ ИНДЕКСИ ТЕМПЕРАТУРЕ И КОЛИЧИНЕ ПАДАВИНА: **Тср изузетно испод нормале (>90P)**, с негативном аномалијом у просјеку за 2 степена, **количина падавина мало изнад нормале**, сјевер много изнад

Табела 2: минимална и максимална температура ваздуха, Тмакс и Тмин на станицама РХМЗ

Тмин	средња вр.	макс	датум макс	мин	датум мин	прос. колебање	бр.д. Тн<0
Tn	mean	max	date of max	mini	date of min	DTR	FD0
БЛука	5.5	15.2	6	-1.6	25	11.0	3
Добој	6.0	15.4	6	-0.2	25	10.7	1
Бијељина	5.1	13.0	6	-1.2	25	11.6	4
Соколац	0.6	10.6	6	-6.6	25	12.1	14
Чемерно	2.2	9.2	6	-3.6	25	8.5	7
Гацко	2.5	11.0	6	-3.8	28	11.9	11
Требиње	9.9	14.0	6	6.5	26	10.3	0
Калиновик	1.4	9.6	6	-5.2	26	9.7	9
МркГрад	4.3	12.6	6	-2.4	25	10.3	4
Приједор	5.7	14.4	6	-1.2	25	10.1	2
НовиГр	6.3	14.2	6	0.2	26	9.1	0
Градишка	5.6	13.6	6	-1.1	26	9.6	4
Билећа	6.1	14.4	6	-0.8	29	12.9	3
Рибник	4.2	12.0	6	-3.4	26	11.8	5
Србац	5.0	14.2	6	-1.4	25	9.9	3
ХПијесак	2.0	9.7	6	-3.2	25	9.9	11
Вишеград	6.0	12.4	7	-0.40	25	8.8	1
Сребреница	4.1	12.0	6	-2.6	25	10.1	4
Дринић	2.9	10.2	6	-4.1	25	10.9	6
Рудо	5.7	12.2	7	-0.9	25	8.7	1
Фоча	6.4	12.4	6	0.4	25	7.0	0
Мраковица	6.1	14.3	5	1.2	15	6.2	0
Зворник	6.4	12.4	22	0.7	25	10.3	0
Б.Мљечан.	4.7	11.5	22	-2.5	25	10.2	7
Шипово	3.7	12.0	6	-2.6	25	11.7	6
OP	0.6	9.2	6	-6.6	25	6.2	0.0
	Соколац	Чеме	ерно	Сокс	лац	Мраковица	Требиње
1P	9.9 Требиње	15.4 Дос	6 50i	6.5 Tpe6	26	12.9 Билећа	14.0 Соколац
	треоиње	До	UUJ	rpeo	иње	Билени	СОКОЛИЦ

Тмакс	средња вр.	макс	датум макс	мин	датум мин	апс. колебање	TX>= 25
Tx	mean	max	date of max	mini	date of min	TNn-TXx (DTRabs)	SU25
Бања Лука	16.5	29.7	5	8.6	10	31.3	3
Добој	16.8	30.3	5	9.0	10	30.5	3
Бијељина	16.7	29.2	5	8.0	15	30.4	3
Соколац	12.7	22.6	5	2.9	15	29.2	0
Чемерно	10.6	20.1	4	0.0	15	23.7	0
Гацко	14.4	23.0	4	5.4	15	26.8	0
Требиње	20.2	25.2	1	14.7	15	18.7	1
Калиновик	11.1	20.2	4	1.5	15	25.4	0
МркоњићГ.	14.7	25.6	4	5.4	10	28.0	2
Приједор	15.7	28.9	5	9.0	10	30.1	3
НовиГрад	15.4	27.7	4	8.2	10	27.5	3
Градишка	15.1	27.2	5	7.3	29	28.3	3
Билећа	19.0	24.4	4	13.4	14	25.2	0
Рибник	16.0	28.4	4	6.6	11	31.8	2
Србац	14.8	27.2	4	5.7	29	28.6	3
ХанПијесак	12.0	22.6	4	0.7	15	25.8	0
Вишеград	14.8	25.5	3	7.5	15	25.9	2
Сребреница	14.2	25.6	5	5.6	15	28.2	1
Дринић	13.8	24.8	4	1.4	16	28.9	0
Рудо	14.4	24.9	3	7.0	15	25.8	0
Фоча	13.5	23.2	5	7.0	29	22.8	0
Мраковица	12.3	23.4	3	4.0	27	22.2	0
Зворник	16.7	29.1	5	7.4	15	28.4	2
Б.Мљечаница	14.9	27.0	5	9.0	9	29.5	3
Шипово	15.4	27.2	4	4.0	11	29.8	3
OP	10.6	20.1	4	0.0	15	18.7	0.0
	Чемерно	Чеме	ерно	Чем	ерно	Требиње	Соколац
1P	20.2	30.3	5	14.7	15	31.8	3.0
	Требиње	До	бој	Трев	биње	Рибник	БЛука

мјесечна количина падавина

2021.г	кол.падавина	дневни макс	датум макс	перцентил	категорија према нормали	СР.КОЛ 1989-2018	индекс	суф/деф%	%пад од норм	П>1	П>10	П>20	П>30	интензитет
падавине	rainfall	RX1day	date of	P	P-categ.	multiannual precip	SPI	trend(%)	%PRCP	R1	R10	R20	R30	sdI
Бања Лука	158	41	11	0.9369	изузетно изнад	83	1.5292	90.3	190	10	6	4	1	15.8
Добој	111	29	11	0.7283	мало изнад	79	0.6077	40.0	140	13	5	2	0	8.5
Бијељина	108	28	10	0.8337	много изнад	65	0.9689	65.6	165.6	11	4	2	0	9.8
Соколац	67	10	11	0.3364	мало испод	89	-0.4224	-24.2	76	11	1	0	0	6.1
Чемерно	111	26	24	0.24	много испод	182	-0.7156	-38.9	61	7	7	2	0	15.9
Гацко	113	30	11	0.2322	много испод	192	-0.7315	-41.1	58.9	9	5	3	1	12.6
Требиње	165	33	6	0.4382	око нормале	181	-0.1554	-9.0	91.3	8	5	5	2	20.7
Калиновик	78	19	8	0.6423	мало изнад	59.8	0.3646	30.5	130.5	9	3	0	0	8.7
МркоњићГ.	147	42	11	0.6397	мало изнад	114	0.3576	29.2	129.2	10	5	3	2	14.7
Приједор	151	46	11	0.9025	изузетно изнад	86	1.2960	75.3	175	9	5	3	2	16.8
Нови Град	158	48	11	0.8058	много изнад	103	0.8625	53.6	154	11	4	3	2	14.4
Градишка	194	38	8	0.9687	изузетно изнад	80	1.8623	142.0	242	11	7	6	2	17.6
Билећа	99	34	11	0.2041	много испод	190	-0.8270	-47.9	52.1	8	4	2	1	12.4
Рибник	129	48	11	0.4840	око нормале	133	-0.0402	-3.0	96.9	9	5	2	1	14.3
Србац	99	31	11	0.6929	мало изнад	74	0.5041	33.4	133	11	4	1	1	9.0
ХанП.	90	14	10	0.5704	око нормале	81	0.1774	11.6	112	14	3	0	0	6.5
Вишеград	57	9	7	0.3093	мало испод	86	-0.4978	-33.6	66	12	0	0	0	4.8
Сребреница	94	15	10	0.5577	око нормале	86	0.1452	9.0	109	14	4	0	0	6.7
Дринић	110	31	11	0.5499	око нормале	103	0.1254	7.0	107.2	8	5	2	1	13.8
Рудо	62	10	9	0.3159	мало испод	83	-0.4791	-24.8	75	12	1	0	0	5.2
Фоча	79	13	11	0.3287	мало испод	102	-0.4434	-23.0	77	11	2	0	0	7.1
Мраковица	116	26	11	0.7591	много изнад	76	0.7035	52.8	153	10	6	1	0	11.6
Зворник	94	17	12	0.5418	око нормале	88	0.1051	7.0	107	13	4	0	0	7.2
Мљечаница	85	38	11	0.6045	мало изнад	74	0.2651	15.4	115.4	8	2	1	1	10.7
Шипово	118	29	7	0.9191	изузетно изнад	65.1	1.3992	81.5	181	8	4	3	1	14.8
Невесиње	119	37	7	0.2948	мало испод	166	-0.5394	-28.6	71	7	3	3	1	16.9
ОР (мин)	57.1	8.8	7	0.204	много испод	59.8	-0.8270	-47.9	52.1	7.0	0.0	0.0	0.0	4.8
	Вишеград	Вишег	град	Билећа	Билећа	Калиновик	Билећа	Билећа	Билећа	Чемерно	Вишеград	Соколац	Добој	Вишеград
0,5Р (медијан)	110.5	29.5		0.56	око нормале	86	0.2	10.3	110.5	10.0	4.0	2.0	1.0	12.0
1Р (макс)	194.0	48.4	11	1.0	изузетно изнад	192.0	1.86	142.0	242.0	14.0	7.0	6.0	2.0	20.7
IF (Make)	Градишка	Рибн	ник	Градишка	Градишка	Гацко	Градишка	Градишка	Градишка	ХанП.	Чемерно	Градишка	Требиње	Требиње

Број дана с количином падавина >20мм Градишка 6 ; Требиње 5 ; Бања Лука 4 ; Гацко, МркоњићГ, Приједор, Нови Град, Шипово, Невесиње 3 ; Добој, Бијељина, Чемерно, Билећа, Рибник, Дринић 2 ; Србац, Мраковица, Мљечаница 1.

за РС у просјеку:

Средња мјесечна сума/медијан падавина:	112/111	Lmm;
Остварено падавина у односу на медијан (%):	128	%,;
Оствареност падавина у односу на аритм.средину (%)	:107	%;
Суфицит/Дефицит у односу на средњу вредност:	7	%;
Суфицит/Дефицит у односу на медијан:	28	%;
Средња вишегодишња:	105	MM;
Просечан дефицит:	-27	%;
Просечан суфицит:	47	%:

РЕПУБЛИКА СРПСКА, октобра 1951-2021

Најсушнијих	1	6	28	33	35	40	40	43	45	46	52	53
12год	1965	1969	1953	2001	2006	2019	1968	1967	1995	1962	1983	1985
Највлажнијих 12год	347	262	255	247	217	208	203	197	189	187	181	175
	1974	1955	1964	1950	2003	1998	2015	1966	1991	1992	1975	2009

Укупна мјесечна количина падавина за РС простор у цјелини се кретала од 57мм Вишеград до 194мм Градишка. Највећи мјесечни дефицит, у односу на просјек, био је на станици Билећа, -47.9 % док је највише кише било на сјеверозападу +142%, Градишка

Количина падавина октобра 2021 осредњена за простор Српске износи 112мм, просјечни тип времена према овом елементу, мало влажније (*мало изнад нормале* са 0.57P, SPI 0.25). Вишегодишња октобарска сума износи 105мм; Просјечан дефицит (југ) -27%, просјечан суфицит (сјевер) 47%; осредњено за цио простор + 7 %.

Количина падавина (мм) регионално:

Сјеверозапад: од 85 Мљечаница до 194 Градишка; сјевер: 99 Србац до 111 Добој; Романија од 67 Соколац до 90 Хан Пијесак; источни крајеви од 57 Вишеград до 108 Бијељина; на југу од 78 Калиновик до 165 Требиње.

Максимална дневна количина падавина: Рибник 48 мм 11. дана мјесеца. Распон мјесечног интензитета (количник суме и броја влажних дана с падавинама >1мм) се кретао од 4.76 мм/дан Вишеград до 21 мм/дан Требиње. Станица Градишка је имала 2.4 пута више кише у односу на просјечну суму, што означава перцентил максималан у Српској, од 0.97 те граничну категорију *много/екстремно влажно.* Највећа количина падавина током прве декаде октобра регистрована је у Градишци, 115мм, у друге такође Градишка, са 60 мм, а у трећој декади Чемерно, 45 мм.

Број дана с падавинама кретао се од 9 Гацко до 16 Бијељина. Стандардизовани индекс падавина је био у распону од -0.83 Билећа до 1.86 Градишка тј перцентилима 0.20 и 0.97 респективно. Категоризација на основу перцентила издваја типове времена од суво на југу (рејон Билеће) до врло влажно у сјеверозападним крајевима (Градишка, Приједор...).

Извјештај припремила

Нада Рудан, руководилац одсјека за климатологију